

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ומה שפחה כנענית וכו' זו שביאתה מאבילתה בתרומה אינו דין שבכספה מאבילתה. וא"ת וימא יצמה מוכיח שביאתה מאבילתה ואין כספה מאבילתה אף אני אביא ארוסה ויש לומר דהאי ק"ו אינו כ"א גלוי מלתא צעלמא דארוסה מקרי קנין כספו כמו שפחה הלך לא שייך למיפך יוכיח ע"ל דליכא למימר יצמה מוכיח דאיכא למיפך מה ליצמה שכן אינה נקנית בכסף תאמר צאשה שנקנית בכסף דין הוא שתכל בתרומה על ידי כסף: **מה שפחה כנענית שאין ביאתה מאבילתה.** מהאי ק"ו ליכא למילף שמהא אשה נקנית בכסף וצט"ר דאיכא למיפך מה לשפחה כנענית שכן יוצאה בכסף ו כדפריך לעיל ג' ג'י אמה העצריה אכל לעיני אבילת תרומה לא שייך למיפך הכי: **וז שביאתה מאבילתה אינו דין שבכספה מאבילתה.** וא"ת וימא דיו אסוף דינא כלומר מאיזה כח אמה צא ללמוד כסף מכה ציאה דיו ציאה ולא יאכל אלא אחר חופה ודוגמתה צ"ב דצ"ק (דף כה) וי"ל הכא צברי כרבי טרפון דאמר לא אמרתי דיו היכא דמיפך ק"ו ואי אמרת הכא דיו מיפך ק"ו ורבינו אלא היכא דצעי למימר דין חדש כגון התם דאמר קרן צ"ה ח"י נוק ואמה צא ללמוד ג"ש מק"ו דשן ורגל אכל הכא דרמננא אמר קנין כסף אוכל ואין אנו צאין ללמוד מן הק"ו אלא מהו קנין כסף: **רבינא אמר מדאורייתא מישטמ פשיטא דאב"ה פ"י ורבינא צא לעולם אימא לך דציאה אירוסין עושה ודקאמרת מאי שנה הכא דפשיטא ליה ומאי שנה הכא דמספקא ליה ו צדאורייתא פשיטא דלכלה בין ציאה בין בכסף והא דשנא ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן ומדרבנן היה ריב"ז דן ק"ו דציאה פשיטא ליה דלכלה אפילו מדרבנן ללא חשש סימפון משום דאין אדם שותה כוס אלא אם כן צדקו ומק"ו רואה לדון דכסף נמי ליכא למחשש לסימפון כדמפרש בגמרא: **וז שביאתה מאבילתה בתרומה.** פ"ה דציאה פשיטא דכ"ע מודו דלא חיישין לסימפון דאין אדם שותה כוס אלא א"כ צדקו וידע וקבל עליו וקשה מה שפירש בקונ"ט דאירי ציאה דהא לא צא רבינא ליישב אלא דאירוסין עושה ויש ליישב דה"ק כי היכי דציאה פשיטא ליה דלכלה דכ"ע מודו דאין אדם שותה כוס אלא א"כ צדקו הי"נ אינו צא עליה אלא א"כ צדקו ואין אדם עושה דעילתו צעילת זנות ו והר"ם פירש דה"ק מה שפחה כנענית שאין ציאתה מאבילתה בתרומה אפילו מן התורה כספה מאבילתה אפילו מדרבנן זו שציאתה מאבילתה מן המורה אינו דין כספה מאבילתה אפילו מדרבנן ומיירי שפיר ציאה שלא ע"י חופה: **עד****

לעמא משכז חסחון עליון. שעושה פועלה מושכז ומשכז אפי' עשר מצעות אכל לא להיות אב הטומאה לטמא אדם וכלים כמשכבה של נדה ענמה אלא לטמא אולכין ומשקין עליונו של צו וכן מפרש לה במס' נדה (דף ע"ג): **אכל פחותה מצת שלש שנים אינה מטומאה את פועלה** אלא טומאת ערב כנוגע בעלמא: **ישאם לכהן.** קס"ד שנקנה לחופה לנישואין אוכלת בתרומה אכל פחותה מזה ג' שנים אין חופתה מאבילתה הואיל ואין ציאתה ציאה: **והיא פטורה.** לפי שאינה צמ עונשין: **אי הני נישואין.** האי ממקדשת ציאה דתנא צרישא אי לכהן הו אכולת בתרומה: **שאין ציאה מאבילתה.** אם צא עליה כהן ולא קנשה בכסף אינה אוכלת דבעינן קנין כספו וקדושין נמי לא תפקי צה שמה מקודשת לו ציאתה פסקי היא כחמור עם הדומה לחמור: **ר' כספה מאבילתה.** דכתיב (ויקרא כג) קנין כספו הוא יאכל צו: **זו שציאה מאבילתה.** קס"ד השתא דציאה עושה נישואין כדמפרש ואילו וישאם פשיטא ליה דלכלה דנפקא ליה בצפרי מכל צה ציאתה יאכל ארומי והך דין צו צה התם תני לה: **היכי דמי.** דיליף כסף מציאה אי נימא ציאה שלאחר חופה ויליף מיניה כסף שהניסה אחר כך לחופה: **צברוייהו אכלה.** ומאי אכל מה אעשה דקאמרי: **אלא ציאה שע"י חופה.** וקא יליף מיניה כסף שלא על ידי חופה היכי יליף לה מיניה הכא תרמי והכא חדא: **מאי שנה.** ציאה דפשיטא ליה: **ומאי שנה.** כסף דמספקא ליה: **ואפילו ע"י חופה.** דהא לאו צת נישואין היא: **משום דעולא.** דאמר ר' צריש פירקין (דף ה) שמה ימוגו לה כוס ציאת אביה ומשקה לחמה ולאחמיה: **לא שירי צקנינה.** אחר שנתן הכסף אין הקנין חסר כלום: **הכא שירי צקנינה.** דאחמי מומסקרה מסירה לחופה לענין ליורשה וליטמא לה: **רבינא אמר.** מהכא ליכא למיפשט דנישואין עושה דהא אפילו אירוסין עושה אכלה מדאורייתא וכסף נמי מדאורייתא אכלה: **ומדרבנן הוא דשנא ליה.** הא דשנא ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן הוא דאסר לה: **משום סימפון.** שמה ימצא צה מוס ומנאלו קידושין טעות: **סימפון** כל דבר המבטל דבר קרוי סימפון שלו כגון שזכר הו סימפון של שטר צשנים אוחזין (צ"מ ב) וכלן קורא סימפון דבר המבטל את הקידושין או את המקח של עבד: **אי אמה דציאה מודה דלא חיישין לסימפון דאין אדם שותה כוס אלא אם כן צדקו וידע וקבל עליו: אכל מה אעשה כו'.** ולקמיה פריך מאי צינייהו הואיל וסוף סוף לא אכלה: **עד**

ציאה ציאה (סנהדרין טו). והיא פטורה מפני שהיא קטנה ולא צת עונשין (דהה טו): **אם היא צת כהן (יבמות טו).** אם היא צת כהן כ"א מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה ג: **צב ב מ"י פ"ה מהל' אסורי ביאה הלכה ג** יג וטור א"ה"ע סימן כן: **צג ג מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה ג** ו וי"ט הלכה ג טו"ע א"ה"ע סימן ו קט"ו ט וכו' ו קט"ו יב: **צד ד מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה א** סגן לאין רמי: **צה ה מ"י פ"ה מהל' ג** ופ"ה הלכה ז:

מוסף תוספות

א. ומה שפחה כנענית שאינה נקנית בביאה נקנית בכסף ושטר אשה שנקנית בביאה אינו דין שנקנית בכסף ושטר. מס' הירוש' ב. דקנין כספו הוא הויתו ושטר בביאה אינו דין שנקנית בכסף. שטה לא נודע למי.

תוס' ר"י הוקן

משכב החתון כעליון. שעושה פועלה משכב ומושב אפילו בשטר מצעות זו על זו לטמא אולכים ומשקים, אבל לא לטמא אדם וכלים כדאיתא התם (וב, ב). פטורה. לפי שאינה בת שונשין. ביאה שעל ידי חופה. כלומר בביאה שאחר חופה. חופה היא שמייהרין שניהם בפני רבים בבית אחד לבדם ועדים רואין היחוד אבל אין עדים נשואים עמהם בבית שאין לבעול בפני שום אדם. וק"ל אכ"י רובא דביאה אירוסין עושה, ואע"ג דרדיו להו תלמודא דחייבת ניהו דפשיטא (דמייחודין) [ידהו] דייקי דאירוסין עושה וכן הלכתא.

א) ספרי פירש קח פ"ק ק"ו, ב) תרומות ט: [לעיל ה.], ג) נבכמ"ח: אי משום דשולא אי משום סמפון, ועיין לקמן י"א ע"ה חוד"ה עד שמתקן שהיה גירסא (י"א, ד) [לעיל ה. ושי"ג], (ה) תרומות ט: ו, [לקמן סה.], ז) [במדבר י"א, יא], ח) [תבמות ע"ב ע"ב, ע"ה], ט) [ומהל' טעמא ג' ג' שטר ליכא למדון דציאה מפורש לעיל בתוס' ה. ד"ה ומיין שאף בשטר], י) [ד ע"ב, כ] [כש"ש מוסף: ע"י חופה], ט) [גד"ל מדאורייתא פשיטא וכו' בתרומה הי"ט מדרבנן], מ) [יבמות קו ע"א].

מוסף רש"י

למא משכב החתון כעליון. במסכת נדה מפרש לה שהיא מחסון של צועל נדה כעליון של צו, שמטמא אולכין ומשקין ואין מטמא אדם וכלים מחסון של נדה עומה שהוא קרוי מדרס ואף הטומאה (יבמות טו). שהעובל נדה מטמא משכב החתון משום משכב אפילו לא נגע בו, כעליון של צו, הכי מפורש במסכת נדה צפיק צנות כוונתו של (צ"ב): שאין משכבו של צועל נדה חמור משכב נדה ומשכב צו שנעשית אב הטומאה לעולם אדם וכלים, דכתיב צה וכל אשר יגע במשכבה, אלא הכי הוא כעליון של צו, כגד שצ"ח על גבי אב, שאינו אלא ראשון לטומאה ואינו מטמא אדם וכלים אלא אולכין ומשקין, ומקראי יליפין לה התם (סנהדרין טו): אכל פחותה מצת שלש שנים אינה מטומאה את פועלה כנוגע איתו כנוגע נדה אלא כנוגע נדה ואין משכבו מטמא אפילו אולכין ומשקין אפילו נגע בו, דנוגע נדה אינו אלא ראשון לטומאה ואינו מטמא כלים ואפילו נגע, וכ"ש דאיתו מטמא משכב בלא נגיעה (שם טו). ואם נשאת לבדו, על ידי קידושין אביה ואחרי צדקן האשה אוכלת בתרומה עד שמתקן לחופה זו אם נכנסה לחופה אוכלת, אכל פחותה מכן אפילו נכנסה לחופה אינה אוכלת, אע"ג גדולה כיון שנתקנה לחופה אע"פ שלא נבעלה אוכלת, אלא לאו ציאה מילא מילתא אלא בחופה, מיהו ראויה לביאה בענין וכל שאין לה ביאה אין לה חופה (שם). אכל פחותה מצת שלש שנים שקידושיה קידושין ע"י אביה, הואיל ואין ציאתה ציאה אין חופתה חופה והיא לא כדארוסה, דאע"ג דקנין כספו הוא אמרו דקנין האשה אוכלת בתרומה עד שמתקן לחופה (שם טו). ואם בא עליה אחד מכל עריות שבתורה, כגון אביה או ממה (דה) מומתין על ידה, אם מחייבי מיתות הן דהא

ציאה ציאה (סנהדרין טו). והיא פטורה מפני שהיא קטנה ולא צת עונשין (דהה טו): **אם היא צת כהן (יבמות טו).** אם היא צת כהן כ"א מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה ג: **צב ב מ"י פ"ה מהל' אסורי ביאה הלכה ג** יג וטור א"ה"ע סימן כן: **צג ג מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה ג** ו וי"ט הלכה ג טו"ע א"ה"ע סימן ו קט"ו ט וכו' ו קט"ו יב: **צד ד מ"י פ"ה מהל' תרומות הלכה א** סגן לאין רמי: **צה ה מ"י פ"ה מהל' ג** ופ"ה הלכה ז:

א) ספרי פירש קח פ"ק ק"ו, ב) תרומות ט: [לעיל ה.], ג) נבכמ"ח: אי משום דשולא אי משום סמפון, ועיין לקמן י"א ע"ה חוד"ה עד שמתקן שהיה גירסא (י"א, ד) [לעיל ה. ושי"ג], (ה) תרומות ט: ו, [לקמן סה.], ז) [במדבר י"א, יא], ח) [תבמות ע"ב ע"ב, ע"ה], ט) [ומהל' טעמא ג' ג' שטר ליכא למדון דציאה מפורש לעיל בתוס' ה. ד"ה ומיין שאף בשטר], י) [ד ע"ב, כ] [כש"ש מוסף: ע"י חופה], ט) [גד"ל מדאורייתא פשיטא וכו' בתרומה הי"ט מדרבנן], מ) [יבמות קו ע"א].

עושה פועלה מושכז ומשכז אפי' עשר מצעות אכל לא להיות אב הטומאה לטמא אדם וכלים כמשכבה של נדה ענמה אלא לטמא אולכין ומשקין עליונו של צו וכן מפרש לה במס' נדה (דף ע"ג): **אכל פחותה מצת שלש שנים אינה מטומאה את פועלה** אלא טומאת ערב כנוגע בעלמא: **ישאם לכהן.** קס"ד שנקנה לחופה לנישואין אוכלת בתרומה אכל פחותה מזה ג' שנים אין חופתה מאבילתה הואיל ואין ציאתה ציאה: **והיא פטורה.** לפי שאינה צמ עונשין: **אי הני נישואין.** האי ממקדשת ציאה דתנא צרישא אי לכהן הו אכולת בתרומה: **שאין ציאה מאבילתה.** אם צא עליה כהן ולא קנשה בכסף אינה אוכלת דבעינן קנין כספו וקדושין נמי לא תפקי צה שמה מקודשת לו ציאתה פסקי היא כחמור עם הדומה לחמור: **ר' כספה מאבילתה.** דכתיב (ויקרא כג) קנין כספו הוא יאכל צו: **זו שציאה מאבילתה.** קס"ד השתא דציאה עושה נישואין כדמפרש ואילו וישאם פשיטא ליה דלכלה דנפקא ליה בצפרי מכל צה ציאתה יאכל ארומי והך דין צו צה התם תני לה: **היכי דמי.** דיליף כסף מציאה אי נימא ציאה שלאחר חופה ויליף מיניה כסף שהניסה אחר כך לחופה: **צברוייהו אכלה.** ומאי אכל מה אעשה דקאמרי: **אלא ציאה שע"י חופה.** וקא יליף מיניה כסף שלא על ידי חופה היכי יליף לה מיניה הכא תרמי והכא חדא: **מאי שנה.** ציאה דפשיטא ליה: **ומאי שנה.** כסף דמספקא ליה: **ואפילו ע"י חופה.** דהא לאו צת נישואין היא: **משום דעולא.** דאמר ר' צריש פירקין (דף ה) שמה ימוגו לה כוס ציאת אביה ומשקה לחמה ולאחמיה: **לא שירי צקנינה.** אחר שנתן הכסף אין הקנין חסר כלום: **הכא שירי צקנינה.** דאחמי מומסקרה מסירה לחופה לענין ליורשה וליטמא לה: **רבינא אמר.** מהכא ליכא למיפשט דנישואין עושה דהא אפילו אירוסין עושה אכלה מדאורייתא וכסף נמי מדאורייתא אכלה: **ומדרבנן הוא דשנא ליה.** הא דשנא ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן הוא דאסר לה: **משום סימפון.** שמה ימצא צה מוס ומנאלו קידושין טעות: **סימפון** כל דבר המבטל דבר קרוי סימפון שלו כגון שזכר הו סימפון של שטר צשנים אוחזין (צ"מ ב) וכלן קורא סימפון דבר המבטל את הקידושין או את המקח של עבד: **אי אמה דציאה מודה דלא חיישין לסימפון דאין אדם שותה כוס אלא אם כן צדקו וידע וקבל עליו: אכל מה אעשה כו'.** ולקמיה פריך מאי צינייהו הואיל וסוף סוף לא אכלה: **עד**